

[Akceptuję](#)

W ramach naszej witryny stosujemy pliki cookies w celu świadczenia państwu usług na najwyższym poziomie, w tym w sposób dostosowany do indywidualnych potrzeb. Korzystanie z witryny bez zmiany ustawień dotyczących cookies oznacza, że będą one zamieszczone w Państwa urządzeniu końcowym. Możecie Państwo dokonać w każdym czasie zmiany ustawień dotyczących cookies. Więcej szczegółów w naszej [Polityce Prywatności](#)

[Portal](#) [Informacje](#) [Katalog firm](#) [Praca](#) [Szkolenia](#) [Wydarzenia](#) [Porównania międzylaboratoryjne](#)
[Kontakt](#)

[Laboratoria](#)
[.net](#)
[Innowacje](#)
[Nauka](#)
[Technologie](#)

[Logowanie](#) [Rejestracja](#) [pl](#)

Newsletter

zapisz się

- [Nowe technologie](#)
- [Felieton](#)
- [Tygodnik "Nature"](#)
- [Edukacja](#)
- [Artykuły](#)
- [Przemysł](#)

[Strona główna](#) > [Edukacja](#)

System oceny pracy naukowej powinien być przejrzysty

System oceny działalności naukowej na uniwersytetach i w instytutach naukowych powinien być przejrzysty, stabilny i przewidywalny. Obecnie jest problem ze spełnieniem większości tych postulatów - ocenił w rozmowie z PAP prawnik, prof. Piotr Stec z Uniwersytetu Opolskiego.

Ustawa Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (obowiązuje od 1 października 2018 r.) wprowadziła nowe przepisy dotyczące prowadzonej co cztery lata ewaluacji m.in. uczelni. W ewaluacji

przyznawane są kategorie naukowe w poszczególnych dyscyplinach nauki. Od tych kategorii zaś zależy m.in. możliwość prowadzenia studiów o profilu ogólnoakademickim i nadawania stopni naukowych, kwota subwencji, czyli środków finansowych, które jednostki naukowe otrzymują z budżetu państwa. Pierwsza ewaluacja miała pierwotnie objąć lata 2017-2020. Ostatecznie jednak obejmie lata 2017-2021 i rozpoczęła się 1 stycznia 2022 r.

Dyrektor Instytutu Nauk Prawnych Uniwersytetu Opolskiego prof. Piotr Stec pytany o to, jaki system oceny badaczy jest najlepszy, powiedział PAP, że nie ma idealnej metody w tym zakresie. Systemy algorytmiczne - a nim jest ewaluacja jakości działalności naukowej - działają lepiej lub gorzej. Ten obecny, według niego, nie jest gorzej skonstruowany niż poprzednie. "Kluczowe jest jego dostrojenie" - dodał.

"To, co ważne, to stabilność, przewidywalność i przejrzystość takiego systemu. Obecnie w Polsce mamy system, który jest dość stabilny, bo ten obecnie wdrożony jest bardzo zbliżony do tego, który powstał w czasach minister edukacji i nauki Barbary Kudryckiej (pełniła funkcję w latach 2007-2013 - przyp. PAP)" - powiedział prof. Stec. Kolejna większa zmiana nastąpiła w wyniku reformy wprowadzonej przez ministra nauki i szkolnictwa wyższego Jarosława Gowina.

W ocenie prof. Steca gorzej jest z przejrzystością obecnie funkcjonującego systemu. Uczelnie mają problem w porównaniach swoich dokonań na bieżąco, bo dane nie są ujawniane, mimo że - jak podkreślił prof. Stec - resort funkcjonuje bardzo dobrym systemem zbierania różnego rodzaju danych. "A są to przecież informacje publiczne" - dodał.

Problemem jest też brak przewidywalności. "Nie wiadomo, co mają zrobić naukowcy, by ich dyscyplina w ramach uczelni utrzymała uprawnienia, bo nie są znane progi, które należy spełnić. Te dopiero będą wyznaczone w czasie ewaluacji" - zaznaczył prawnik.

Zapytany o ocenę obecnego systemu powiedział, że jest "jednym z nielicznych entuzjastów zasad, na podstawie których ona działa". "Ale mam wątpliwości co do sposobu wdrażania. System powinien być bezstronny. Czy jest to dobre narzędzie do oceny jakości badań? Przedstawiciele niektórych dyscyplin naukowych są zadowoleni, inni czują się oceniani niesprawiedliwie" - dodał.

Do czasu ostatniej reformy wynik ewaluacji związany był z uprawnieniami do samodzielnego tworzenia studiów, a mniej ważny, jeśli chodzi o otrzymywanie dotacji.

"Od czasu reformy Gowina stawka jest wyższa, bo oprócz rozdzielania środków finansowych ocena wpływa też na to, czy uczelnia będzie mogła nadawać stopnie doktora i doktora habilitowanego" - przypomniał prof. Stec.

Część środowiska akademickiego wzburzona jest faktem, że kilkakrotnie w ciągu minionego roku, również w grudniu, modyfikowano punktację w wykazie czasopism naukowych i recenzowanych materiałów z konferencji międzynarodowych. Część z tych zmian nie była zatwierdzona przez Komisję Ewaluacji Nauki. To od liczby punktów zależeć będzie również uzyskanie kategorii naukowej uczelni w wyniku ewaluacji.

"Zmiany w punktacji zdarzały się już w czasie poprzednich ewaluacji. System ten, jak każdy mechanizm, czasem się psuje i trzeba coś w nim poprawić. Przy reformie Gowina przy układaniu pierwotnej listy punktów, zrobiono błąd, pomijając te czasopisma, które są ważne dla nauk humanistycznych i społecznych. To miałyby taki skutek, że wszystkie wyniki byłyby bardzo niskie w tych naukach. To jest przyczyną części zmian w obecnej liście czasopism" - ocenił ekspert.

Pod koniec grudnia "Dziennik Gazeta Prawna" podał, że część naukowców, która czuje się

pokrzywdzona (bo zmiany w punktacji czasopism są na ich niekorzyść) zapowiedziała, że będzie walczyła o sprawiedliwość przed sądami administracyjnymi. Będą mogli argumentować m.in. tym, że wprowadzone przez MEiN zmiany w wykazie są - ich zdaniem - niezgodne z prawem.

"Do sądów odwoływano się już w poprzednich latach w kwestii przyznanych kategorii naukowych. Robiono to wielokrotnie skutecznie, wyroki sądów bywały korzystne dla uczelni. Czy teraz skala takich odwołań będzie większa? To zależy od wyników ewaluacji. Wówczas poznamy prognozy, jakie należało spełnić, by otrzymać odpowiednią kategorię" - dodał.

"Jestem bardzo ciekaw wyników najbliższej ewaluacji i tego, jak na działalność naukową wpłynęła pandemia COVID-19. W ograniczonym zakresie prowadzono przecież w ciągu ostatnich dwóch lat kwerendy czy badania terenowe" - zauważył prof. Stec.

W jego ocenie kluczowe jest to, by "wszyscy uczestnicy gry politycznej" doszli do jednego kluczowego wniosku: że są w stanie stworzyć system, który będzie latami działał stabilnie.

Źródło: pap.pl

<http://laboratoria.net/edukacja/31059.html>

Informacje dnia: [PCI Days 2025 - Targi dla Przemysłu Farmaceutycznego i Kosmetycznego](#) [Nie tylko szczepienia przeciw HPV ważne w prewencji raka szyjki macicy](#) [Jak skutecznie poradzić sobie z bezsennością](#) [Naukowcy stworzyli beton z dodatkiem wody słonej zamiast słodkiej](#) [Nie trzymajmy dzieci pod kloszem z tematem śmierci](#) [Dużo światła w nocy może prowadzić do przedwczesnej śmierci](#) [PCI Days 2025 - Targi dla Przemysłu Farmaceutycznego i Kosmetycznego](#) [Nie tylko szczepienia przeciw HPV ważne w prewencji raka szyjki macicy](#) [Jak skutecznie poradzić sobie z bezsennością](#) [Naukowcy stworzyli beton z dodatkiem wody słonej zamiast słodkiej](#) [Nie trzymajmy dzieci pod kloszem z tematem śmierci](#) [Dużo światła w nocy może prowadzić do przedwczesnej śmierci](#)

Partnerzy